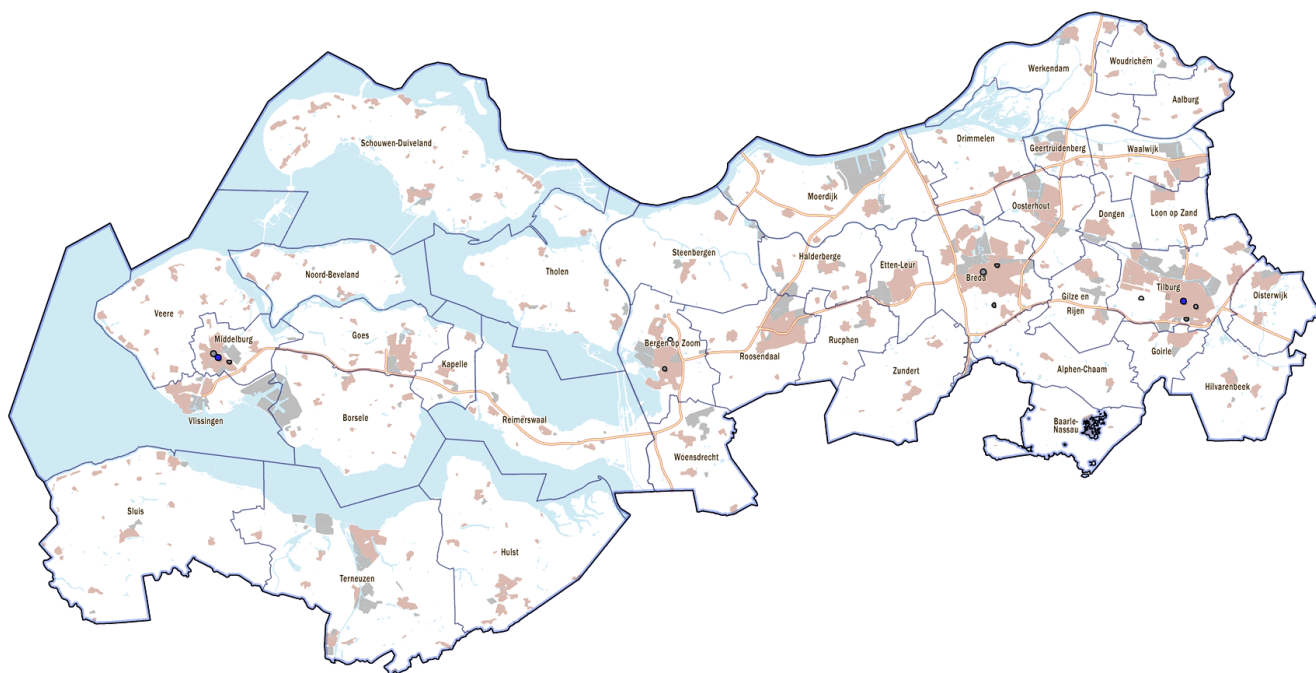

Regionaal Beleidsplan Zeeland-West-Brabant 2019 - 2022

Meer focus op veiligheid

Vastgesteld in het Veiligheidscollege van 7 november 2018

Colofon

Uitgave

Veiligheidsbureau regio Zeeland-West-Brabant
In opdracht van: Veiligheidscollege Zeeland-West-Brabant

Auteurs

mr. L.W.H. van den Berg – Beleidsadviseur regioburgemeester
mr. T.J. Boersma – Bestuursadviseur Veiligheidsbureau

Datum

7 november 2018

Bronnen

Voor dit beleidsplan is gebruik gemaakt van gegevens en informatie aangeleverd door de gemeenten uit de regio Zeeland-West-Brabant, de politie, het Openbaar Ministerie, het RIEC en de Zorg- en Veiligheidshuizen.

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
1.1 Algemeen	4
1.2 Doel en plaats Regionaal Beleidsplan	4
1.3 Het Regionaal Beleidsplan 2015-2018	5
1.4 Eerste verkenningen naar een nieuw Regionaal Beleidsplan	6
1.5 De consultatie van de gemeenteraden	7
2. Ambities en regionale veiligheidsthema's voor 2019-2022	9
2.1 Inleiding	9
2.2 Ambities	9
2.3 De burger betrokken	9
2.4 Regionale Veiligheidsthema's.....	10
3. Ondernijning.....	11
3.1 Inleiding	11
3.2 Ambitie en focus voor 2019-2022	11
3.3 Bestuurlijke en ambtelijke weerbaarheid: Veilige Publieke Taak	12
4. Zorg en Veiligheid	14
4.1 Inleiding	14
4.2 Jeugd.....	15
4.3 Personen met verward gedrag	15
4.4 Wet verplichte GGz.....	16
4.5 Huiselijk geweld en kindermishandeling	16
5. Cybercrime.....	18
5.1 Inleiding	18
5.2 Ambitie en focus	18

6. Lokale veiligheidsthema's	20
6.1 Inleiding	20
6.2 Radicalisering en polarisatie (CTER).....	20
6.3 Verkeersveiligheid	21
6.4 Evenementen	22
6.5 Woninginbraken, Overvallen en Straatroof (WOS)	23
7. Voorwaarden voor het bereiken van de gestelde doelen.....	24
7.1 Inleiding	24
7.2 Sterkteverdeling.....	24
7.3 Capaciteit en inzetbaarheid	24
7.4 Governance	25
8. Monitoring	26
Bijlage Inrichting Organogram en formatie Zeeland-West-Brabant.....	26

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Voor u ligt het Regionaal Beleidsplan 2019-2022 (RBP 2019-2022). Dit RBP 2019-2022 is het resultaat van een zorgvuldig consultatieproces van de samenwerkende veiligheidspartners (gemeenten, Openbaar Ministerie en politie) in de regio Zeeland-West-Brabant. Aan de hand van een verkennende beschouwing van de politie en een schriftelijke consultatieronde onder alle gezagen zijn de contouren zichtbaar geworden van de integrale aanpak die de samenwerkende veiligheidspartners voor ogen hebben voor de komende vier jaar. In een specifiek hieraan gewijde bijeenkomst van het Veiligheidscollege op 18 april 2018 is hier nadere focus op aangebracht. Dit heeft geleid tot een concept-RBP 2019-2022 dat naar alle gezagen is gestuurd met het verzoek om dit ter consultatie voor te leggen aan hun gemeenteraden. Aan de hand van de ingekomen reacties is deze definitieve versie van het RBP 2019-2022 tot stand gekomen, welke op 7 november 2019 door het Veiligheidscollege is vastgesteld.

In hoofdstuk 1 zal eerst worden ingegaan op doel en strekking van een regionaal beleidsplan. Daarna zal een korte terugblik volgen op het Regionaal Beleidsplan 2015-2018. Vervolgens wordt aangegeven hoe vanuit de eerste verkenningen naar een nieuw conceptbeleidsplan is toegewerkt en wat de resultaten zijn van de consultatie van dit concept bij de gemeenteraden.

In hoofdstuk 2 zal worden ingegaan op de ambities en veiligheidsthema's voor de komende periode. De regionale veiligheidsthema's zullen nader worden uitgewerkt in de hoofdstukken 3 tot en met 5. Ook zal in hoofdstuk 6 kort worden ingegaan op een aantal veiligheidsthema's die in de consultatie nadrukkelijk zijn benoemd, maar geen regionale beleidsprioriteit zijn. Ten slotte zal in de hoofdstukken 7 en 8 aandacht worden geschonken aan een aantal voorwaarden die van belang zijn voor het realiseren van de gestelde doelen, zoals de sterkteverdeling en de doorontwikkeling van de politie.

1.2 Doel en plaats Regionaal Beleidsplan

In artikel 39, eerste lid, van de Politiewet 2012 is opgenomen dat de burgemeesters van de gemeenten in het gebied waarin de regionale eenheid de politietaak uitvoert, alsmede de hoofdofficier van justitie, ten minste éénmaal in de vier jaar het beleidsplan voor de regionale eenheid dienen vast te stellen. Uit de tekst van deze bepaling komt het voornaamste doel van het regionaal beleidsplan duidelijk naar voren: het gezag in een regio bepaalt gezamenlijk de beleidsdoelstellingen voor de komende vier jaar met betrekking tot de uitvoering van de politietaak in deze regio. Binnen de regio doet zich een grote diversiteit aan veiligheidsproblemen voor. De aanpak hiervan is primair belegd in de gemeentelijke veiligheidsplannen en bij het Openbaar Ministerie voor wat betreft de bestrijding van de criminaliteit. De gemeentelijke veiligheidsplannen worden vastgesteld door de gemeenteraden en de burgemeester en het college leggen aan de gemeenteraad verantwoording af over de uitvoering daarvan. De gemeentelijke veiligheidsplannen vormen dan ook de basis voor het veiligheidsbeleid in de regio.

Bepaalde vormen van criminaliteit en overlast hebben echter een dermate impact op de samenleving dat niet kan worden volstaan met een lokale aanpak, maar dat de noodzaak bestaat om de aanpak hiervan op regionaal niveau te borgen en op dit niveau afspraken te maken. Enerzijds wordt met het vaststellen van thema's in een regionaal beleidsplan dan ook focus gebracht in het regionale veiligheidsbeleid. Anderzijds biedt het regionaal beleidsplan met het vaststellen van thema's ondersteuning aan de lokale aanpak, zoals opgenomen in de lokale veiligheidsplannen. Er is derhalve een duidelijke wisselwerking tussen lokale veiligheidsplannen en het regionaal beleidsplan.

Om die reden is in artikel 38b, lid 2 van de Politiewet 2012 een belangrijke rol weggelegd voor de individuele gemeenteraden: voorafgaand aan de vaststelling van het regionaal beleidsplan wordt de gemeenteraad door de burgemeester geconsulteerd over het concept-regionaal beleidsplan.

Een dergelijke wisselwerking bestaat ook in de relatie tussen de veiligheidspartners die betrokken zijn bij het regionaal beleidsplan. Met de vaststelling van thema's in het regionaal beleidsplan geeft het gezag duiding aan de focus die het van de politie verwacht. Met deze vaststelling committeert het gezag echter ook zichzelf naar de politie.

Ten slotte is er ook een duidelijke interactie met de door de Minister van Justitie en Veiligheid voor de politie vast te stellen landelijke veiligheidsthema's. Deze thema's, opgenomen in de landelijke Veiligheidsagenda, zijn bedoeld om de politie te richten op maatschappelijk spelende veiligheidsproblemen, die landelijk, regionaal en lokaal aandacht vragen en waar afstemming op landelijk niveau de aanpak effectiever maakt. Door deze landelijke aanpak wordt de beschikbare politiecapaciteit efficiënter benut; de keerzijde hiervan is dat hierdoor de regionale en lokale ruimte wordt beperkt. Naar verwachting zal in het najaar van 2018 de landelijke Veiligheidsagenda bekend worden: een gevolg hiervan kan zijn dat een regionale prioriteit ook een landelijke prioriteit wordt.

1.3 Het Regionaal Beleidsplan 2015-2018

In het vorige Regionaal Beleidsplan 2015-2018 is de samenwerking tussen de veiligheidspartners verder uitgebouwd en geïntensiveerd. Dit heeft geresulteerd in een nieuw governance-model dat in 2016 door het Veiligheidscollege is vastgesteld. Uitgangspunt hierbij is het lokaal gezag, waarbij in de lokale driehoeken de veiligheidsprioriteiten worden bepaald. Op districtsniveau vindt, als afgeleide van het lokale niveau, afstemming plaats over bovenlokale veiligheidsproblemen. Op regionaal niveau ten slotte komen de belangrijkste rode draden bij elkaar van de verschillende districtsoverleggen. De gehele structuur kent derhalve een duidelijk 'bottom-up' karakter.

Op regionaal niveau is er een Veiligheidscollege onder voorzitterschap van de regioburgemeester. Hiermee wordt invulling gegeven aan het bepaalde in artikel 38d, van de Politiewet 2012. Dit Veiligheidscollege bestaat uit alle burgemeesters van de regio, alsmede de hoofdofficier van justitie en vormt het algemeen bestuur van de regio. Het dagelijks bestuur (DB) wordt gevormd door de Verbrede Driehoek, waarbij de regioburgemeester, de hoofdofficier van justitie en de politiechef samen met de vier districtsburgemeesters, periodiek overleg voeren. De Verbrede Driehoek heeft een adviesrol en vormt het schakelpunt tussen district, regio en land. Ook fungeert dit overleg als schakelpunt tussen beleid en uitvoering. Ter ondersteuning van deze Verbrede Driehoek is een commissie Integrale Veiligheid ingesteld. Voor de ambtelijke ondersteuning is een Veiligheidsbureau ingericht. Jaarlijks wordt aan de hand van een jaarschijf een planning gemaakt en wordt door middel van een jaarverslag verantwoording afgelegd.

Het Veiligheidscollege heeft bepaald dat in 2018 het governance-model zal worden getoetst op functioneren in de praktijk. Door deze toets parallel te laten lopen met de afsluiting van het RBP 2015-2018 en de invoering van dit RBP 2019-2022, wordt de mogelijkheid geschapen om het governance-model desgewenst aan te passen aan de gewijzigde ambities en doelen van laatstgenoemd RBP.

Op basis van een analyse van de lokale integrale veiligheidsplannen van de 39 gemeenten en de landelijke thema's van de Minister van Veiligheid en Justitie, het College van Procureurs-Generaal en de regioburgemeesters in de Veiligheidsagenda, zijn de volgende gemeenschappelijke regionale veiligheidsthema's voor ZWB in de periode 2015-2018 bepaald:

1. Woninginbraken, overvallen en straatroof (WOS).
2. Geweld w.o. uitgaansgeweld, huiselijk geweld, VPT (veilige publieke taak) en jihadisme.
3. Verbinding van veiligheid en zorg voor jeugd.
4. Ondernijvende criminaliteit w.o. drugshandel, mensenhandel, criminele motorbendes en vrijplaatsen.
5. Veiligheidsbeleving, betrokkenheid en vertrouwen van de burgers.

In de achterliggende periode is de gezamenlijke en integrale aanpak van de geregistreeerde criminaliteit succesvol gebleken. Er is sprake van een verregaande daling van het aantal woninginbraken, overvallen en geweldsdelicten. Helaas nam wel het aantal straatroven toe. Ook het totaal aantal misdrijven vertoonde een daling, terwijl het ophelderingspercentage is gestegen.

De aandacht voor Zorg en Veiligheid heeft geleid tot de inrichting van een bestuurlijke commissie Veiligheid en Sociaal Domein die zich specifiek heeft gericht op dit thema. Voor de aanpak van Ondernijning bestond reeds een dergelijke bestuurlijke commissie. De toenemende grip die de georganiseerde criminaliteit op onze samenleving dreigt te krijgen is de afgelopen periode de grootste zorg geweest voor de samenwerkende veiligheidspartners. Veel aandacht en capaciteit is gewijd aan de bestrijding van deze ongewenste maatschappelijke ontwikkeling. Hierbij is dankbaar gebruik gemaakt van de kennis en kunde van het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) en de Taskforce Brabant-Zeeland.

In toenemende mate zijn voorts de negatieve effecten van Cybercrime merkbaar in onze maatschappij; de alertheid op deze ontwikkeling en de bestrijding hiervan zijn belangrijke aandachtspunten gebleken voor de hiervoor ingestelde bestuurlijke commissie Cybercrime.

1.4 Eerste verkenningen naar een nieuw Regionaal Beleidsplan

Door de commissie Integrale Veiligheid is aan de politie gevraagd een verkennende beschouwing op te stellen, waarin zij het gezag adviseert over de huidige veiligheidsontwikkelingen en een mogelijke prioriteitstelling geeft voor een nieuw regionaal beleidsplan. Deze verkennende beschouwing is ter consultatie voorgelegd aan alle gezagen (burgemeesters en hoofdofficier van justitie), alsmede aan de voorzitters van de bestuurlijke commissies Ondernijning, Veiligheid en Sociaal Domein en Cybercrime. Aan de hand van de bevindingen van deze consultatie is door de commissie Integrale Veiligheid en het Veiligheidsbureau een uitgebreide analyse gemaakt die als uitgangspunt heeft gediend voor de behandeling in het Veiligheidscollege van 18 april 2018.

Uit deze verkennende beschouwing wordt een aantal duidelijke trends zichtbaar. Zo blijkt dat veel maatschappelijke ontwikkelingen ook van invloed zijn op het veiligheidsdomein. De cijfers inzake de traditionele zichtbare en geregistreeerde criminaliteit dalen al enkele jaren, terwijl anderzijds wordt geconstateerd dat de georganiseerde criminaliteit alom aanwezig is in onze wijken, dorpen en buitengebieden. Steeds meer probeert de onderwereld grip te krijgen op de bovenwereld. Dit laatste geschiedt sluipend en is niet altijd direct zichtbaar. Daar waar dit wel zichtbaar wordt is de dreiging en impact op onze samenleving evident. Denk bijvoorbeeld aan de dodelijke slachtoffers van de afrekeningen in het criminele milieu, de praktijken van de Outlaw Motor Gangs (OMG's) en de schade voor het milieu ten gevolge van illegale afvalozingen door drugslaboratoria.

De aanpak van Ondernijning staat dan ook prominent op de agenda van alle veiligheidspartners. De afgelopen periode zijn hierbij door de samenwerkende partners de nodige successen geboekt. Wel bestaat duidelijk de behoefte om meer focus aan te brengen binnen dit thema. Het programma van de Taskforce Brabant-Zeeland, i.e. één slimme overheid, de vergroting van de maatschappelijke weerbaarheid en de vergroting van de bestuurlijke alertheid en weerbaarheid, vormt daarbij een belangrijke leidraad voor een verdere intensivering.

De digitalisering van onze samenleving heeft er toe geleid dat ook een deel van de criminaliteit zich heeft verplaatst naar cyberspace. De aanpak van cybercrime in al zijn aspecten is dan ook eveneens een veiligheidsthema dat regionaal aandacht vraagt. Het verhogen van de alertheid over de effecten van deze sterk toenemende vorm van criminaliteit is daarbij één van de belangrijkste doelstellingen. Een betere afbakening van het begrip cybercrime is eveneens noodzakelijk: niet iedere criminaliteit waarbij een computer wordt gebruikt kan worden gekwalificeerd als cybercrime. Deze afbakening zal meer op basis van hetgeen in het maatschappelijk verkeer als cybercrime wordt aangemerkt dienen te geschieden, dan op basis van theoretische definities van cybercrime. Aanpak van deze betrekkelijk nieuwe vorm van criminaliteit vergt van alle partners een extra inzet, waarbij kennis, kunde en capaciteit dient te worden vergroot.

Ten slotte betekent ook de afhankelijkheid van ICT en de kwetsbaarheid van onze samenleving voor criminele inbreuken hierop, een opgave om de weerbaarheid tegen deze inbreuken te vergroten.

Veiligheid en Sociaal Domein zal ook de komende jaren een gezamenlijke regionale inspanning vragen van alle partners, waarbij het essentieel is dat het veiligheidsdomein en het zorgdomein gezamenlijk optrekken en elkaar vinden bij de aanpak van problematiek die zowel de veiligheid als de zorg raakt. Ontwikkelingen in het sociaal domein hebben hun effect in veiligheidsdomein en vice-versa. Voor gemeenten ligt dan ook een duidelijke regierol op het snijvlak van beide domeinen. Meer nog dan in de achterliggende periode zal daarbij moeten worden aangesloten bij de bestaande (zorg)structuren. In dit verband zij in het bijzonder gewezen op de (Zorg- en) Veiligheidshuizen, waarin alle betrokken partijen, waaronder de politie, nauw met elkaar samenwerken.

De successen die zijn behaald met de integrale aanpak van de traditionele zichtbare criminaliteit en de significante daling in de cijfers van deze vormen van criminaliteit, hebben de vraag doen rijzen of op dit thema de komende jaren nog *extra* regionale aandacht nodig is. Vanwege de grote impact van Woninginbraken, Overvallen en Straatroof (WOS) op de individuele burger, kan enerzijds niet worden getolereerd dat de aandacht voor de *feitelijke* aanpak vermindert, terwijl anderzijds er geen behoefte lijkt te bestaan aan aanvullend regionaal beleid. Voorts betekent de opkomst van nieuwe vormen van criminaliteit en de aandacht die met de aanpak hiervan is gemoeid, dat keuzes moeten worden gemaakt. Om die reden is de aanpak van deze vorm van criminaliteit dan ook niet langer een regionaal veiligheidsthema. Dit laat onverlet dat op lokaal niveau de keuze kan worden gemaakt om aan de aanpak van deze misdrijven een hoge prioriteit te verbinden bij de uitvoering van de politietaak.

Verder vraagt het groot aantal verkeersslachtoffers in onze regio om aandacht. Een antwoord op deze trieste ontwikkeling is echter veelal niet te vinden in het ontwikkelen van regionaal beleid, maar zal moeten worden gevonden in een fijnmazig lokaal samenspel van gedragsbeïnvloeding, een betere inrichting van de infrastructuur en handhaving van de verkeersregels.

Een lokale aanpak staat ook voorop bij een meer gunstige ontwikkeling, namelijk de toename van het aantal evenementen in onze regio. De voorwaarden waaronder deze evenementen kunnen plaatsvinden worden door de individuele gemeenten bepaald, daarbij met betrekking tot de veiligheid veelal vooraf geadviseerd door de politie. Ook verricht de politie daadwerkelijk ondersteuning bij deze evenementen. De toename van het aantal evenementen vergt echter meer inzet van de politie. Gelet op de beschikbare capaciteit ontstaan knelpunten.

Op alle onderdelen van het veiligheidsbeleid en bij alle veiligheidspartners staat de burger centraal: al onze inspanningen zijn er immers op gericht een zo veilig mogelijke leefomgeving te creëren voor deze burger. In toenemende mate groeit echter het besef dat de burger niet alleen passief een “consument” van veiligheid is, maar ook een belangrijke actieve partner vormt voor het verwezenlijken van deze veilige leefomgeving. Dit betekent een herijking van de rol van de burger in het veiligheidsbeleid.

1.5 De consultatie van de gemeenteraden

Gezien de belangrijke wisselwerking tussen lokale veiligheidsplannen en het regionaal beleidsplan, is een belangrijke rol weggelegd voor de consultatie van de gemeenteraden in de regio. Complicerende factor daarbij is dat de totstandkoming van de lokale veiligheidsplannen en het regionaal beleidsplan parallel aan elkaar lopen en niet aansluitend op elkaar zijn. Ondanks deze complicerende factor bleken nagenoeg alle gemeenteraden in staat om te komen tot goede inhoudelijke toets tussen lokale en regionale prioriteiten. Uit alle reacties bleek een grote mate van herkenning van en instemming met de voorgelegde regionale veiligheidsthema's. Ook de ruimte die het regionaal beleidsplan biedt voor de lokale veiligheidsthema's wordt gezien als een sterk punt van dit regionaal beleidsplan. De conclusie kan dan ook geen andere zijn dat het Regionaal Beleidsplan 2019-2022 zich mag verheugen op een breed draagvlak onder de gemeenten in onze regio.

Verschillende gemeenteraden hebben daarnaast nog blijvende aandacht gevraagd voor het veiligheidsthema Woninginbraken, Overvallen, Straatroof (WOS). Deze ruimte is in het regionaal beleidsplan aanwezig. Ook veiligheidsthema's zoals Verkeer, Evenementen en Jeugd komen, ondanks het feit dat zij niet als regionale veiligheidsthema's zijn benoemd, volop aan bod in het regionaal beleidsplan.

Een grote mate van zorg is er bij nagenoeg alle gemeenteraden over het gebrek aan capaciteit bij de politie om daadwerkelijk adequaat invulling te geven aan de regionale en lokale veiligheidsthema's. De gemeenteraden lijken zich er ten volle van bewust dat de aanpak van Ondernijning een zware wissel trekt op de capaciteit van de politie. Ook de verwachte uitstroom van medewerkers bij de politie ten gevolge van de vergrijzing en de daarmee geen tred houdende instroom, baart veel gemeenteraden ernstige zorgen. De zichtbaarheid van de politie in de wijken en kernen dient gewaarborgd te zijn en wijkagenten dienen daadwerkelijk voor taken in de wijk te worden ingezet. Dit sluit aan op één van de in het RBP 2019-2022 genoemde ambities; te weten het verankeren van de veiligheid in de kernen, wijken en buurten. De politie draagt er zorg voor dat zij vanuit haar professionaliteit in de wijken aanwezig is. Met name de wijkagenten zorgen er voor dat zij een goede informatiepositie hebben en weten wat er speelt in de wijk. Daarbij hebben zij tevens aandacht voor en inbreng in de aanpak van de problematiek in de wijk. Dit is de ruggengraat van de politie.

Daar waar de inzet van de politie ten gevolge van ontbrekende capaciteit onder druk komt te staan verwachten de gemeenteraden een actieve houding van de gezagen naar de Minister van Justitie en Veiligheid voor het beschikbaar komen van de benodigde capaciteit. Het RBP 2019-2022 bevat op dit onderdeel zowel een opdracht als een mandaat voor het gezag. Een overzicht van de sterkteverdeling, inclusief de uitbreidingen op basis van het Regeerakkoord, is als bijlage toegevoegd.

Ten slotte wordt door verschillende gemeenteraden aandacht gevraagd voor een tussentijdse evaluatie van de veiligheidsthema's: in een snel veranderende maatschappij dient de vinger aan de pols te worden gehouden bij de prioriteiten die worden gesteld bij de handhaving van deze veiligheid. Halverwege de raadsperiode zal nadrukkelijk worden afgewogen of bijstelling van de regionale prioriteiten vereist is.

2. Ambities en regionale veiligheidsthema's voor 2019-2022

2.1 Inleiding

Om de regio Zeeland-West-Brabant in de periode 2019-2022 voor haar burgers veiliger te maken is een verdere versterking van de samenwerking tussen de veiligheidspartners in en buiten de regio noodzakelijk. Dit betekent allereerst een verdere intensivering van de reeds gegroeide samenwerking. De vraag vanuit de maatschappij om meer inzet op veiligheid enerzijds en de (beperkte) capaciteit aan mensen en middelen anderzijds, betekent bovendien dat keuzes moeten worden gemaakt: wanneer alles belangrijk wordt gevonden, blijkt in de praktijk niets belangrijk! Naast de intensivering van de samenwerking zal er dan ook meer focus moeten worden gebracht in de samenwerking. Dit laatste wordt bereikt door helder te zijn over de gezamenlijke regionale ambities en doelstellingen die wij voor de komende periode willen verwezenlijken.

2.2 Ambities

Wij streven naar een veilige leefomgeving voor alle burgers in de regio Zeeland-West-Brabant. Concreet betekent dit dat wij het volgende willen realiseren:

- een afname van de criminaliteit;
- een toename van het veiligheidsgevoel;
- het voorkomen van verstoringen van de openbare orde en veiligheid en het handhaven van deze openbare orde en veiligheid;
- het verankeren van de veiligheid in de kernen, wijken en buurten;
- het vergroten van de betrokkenheid van burgers en private partners bij deze veiligheid;
- het scheppen van een structurele verbinding en samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners op het snijvlak van beide domeinen.

2.3 De burger betrokken

Hét doel van alles is om het voor de burgers in de eenheid Zeeland-West-Brabant veiliger en leefbaarder te maken. Daarbij verdient de rol van de burger zeker de aandacht. Niet alleen is de burger onze voornaamste klant en is zijn veiligheidsgevoel en het vertrouwen dat hij heeft in de overheid voor de veiligheidspartners, politie, Openbaar Ministerie en gemeenten een belangrijke graadmeter voor de resultaten die wij willen bereiken. We hebben de inbreng van de burger ook nodig om tot een goede aanpak en goede resultaten te komen. Zo kan de versterking van de maatschappelijke weerbaarheid in de aanpak van ondermijning niet zonder een weerbare en alerte burger in de wijken en is voor een tijdige signalering van personen met verward gedrag de betrokkenheid van deze burger essentieel. Het vergroten van de maatschappelijke betrokkenheid van de burger is dan ook een belangrijk speerpunt voor de komende periode.

Op het terrein van de traditionele criminaliteit zijn reeds goede ervaringen opgedaan bij de inzet van burgers in de preventieve sfeer. Hierbij kan gedacht worden aan allerlei projecten, zoals buurtpreventie, WhatsApp-groepen en Keurmerk Veilig Wonen. De uitdaging voor de komende jaren is de burger op een vergelijkbare wijze te betrekken bij andere veiligheidsthema's, waarbij de burger van een passieve "consument" van veiligheid, wordt tot een actieve participant in het veiligheidsproces. Het meest voor de hand liggende terrein hierbij is de verkeersveiligheid, maar ook op het terrein van Zorg en Veiligheid kan een (pro-)actieve rol van de burger er toe leiden dat een veiliger leefomgeving ontstaat.

Soms wordt deze rol ook ongevraagd door de burger opgepakt, bijvoorbeeld bij het opzetten van een zoekteam bij vermiste personen. Deze ontwikkeling wordt door alle veiligheidspartners positief benaderd. Wel vergen deze initiatieven duidelijkheid over ieders rol en verantwoordelijkheid in het proces.

2.4 Regionale Veiligheidsthema's

De onderwerpen die we in dit RBP 2019-2022 als zwaartepunt benoemen zijn strategische thema's die we voor de komende jaren cruciaal vinden en waar we *extra* aandacht aan besteden in beleid en aanpak. De keuze voor deze thema's is gebaseerd op de maatschappelijke trends en ontwikkelingen, zoals deze in voornoemde verkenningen zijn gebleken. Zij sluiten aan bij de veiligheidsontwikkelingen op lokaal niveau en vormen hiervan ook een afgeleide.

De gezamenlijke regionale Veiligheidsthema's voor 2019-2022 zijn:

- de aanpak van ondermijnende criminaliteit
- zorg en veiligheid
- de aanpak van cybercrime

Met het benoemen van deze strategische thema's is bewust gekozen voor een beperkt aantal regionale prioriteiten en blijft ruimte beschikbaar om flexibel in te kunnen spelen op actuele problemen of urgente situaties, indien die zich de komende vier jaar voordoen. Daarnaast worden in de veiligheidsplannen van de gemeenten nog andere prioritaire thema's benoemd die *lokale* prioriteit hebben en daarmee de benodigde inzet krijgen. Als er onderwerpen zowel lokaal als regionaal niet zijn geprioriteerd wil dat overigens niet zeggen dat deze thema's worden genegeerd. Voor deze onderwerpen geldt dat zij binnen de bestaande inzet ter hand worden genomen ("going concern").

Omdat de veiligheidsthema's en de daaraan verbonden problematiek zich niet in alle wijken, buurten of kernen in dezelfde mate voordoen en gezien het feit dat alle partners te maken hebben met grenzen aan hun capaciteit, is ook ruimte nodig. Daarnaast moet kunnen worden ingesprongen op niet voorziene en acute veiligheidsproblemen. Daarom is er, ten slotte, voor gekozen om de veiligheidsthema's zodanig te formuleren dat er, indien nodig, ruimte is voor tussentijdse aanvulling en bijsturing.

3. Ondernijning

3.1 Inleiding

De afgelopen jaren is de aanpak van ondernijnende criminaliteit terecht een speerpunt van de integrale samenwerking geworden. Wanneer we kijken naar het verdienmodel van de criminele industrie dan is het klip en klaar dat daar heel veel geld in omgaat. Hennep, synthetische drugs en - steeds vaker – cocaïne, zijn de producten waar de georganiseerde criminaliteit zich op richt.

De geografische ligging van onze eenheid maakt deze interessant voor georganiseerde criminaliteit en kwetsbaar voor ondernijning. We zien in onze eenheid verhoudingsgewijs veel kopstukken van de georganiseerde criminaliteit, bijvoorbeeld criminele motorbendes, zoals Satudah en No Surrender. Tevens kent onze eenheid veel locaties, die kwetsbaar zijn voor invloeden van criminele organisaties, zoals (jacht)havens, recreatieparken of (leegstaande) agrarische bedrijfsgebouwen. Verder bevordert in onze eenheid een traditie van smokkelen en een van oudsher sterke gemeenschapszin, een cultuur waarin georganiseerde criminaliteit zich relatief eenvoudig kan nestelen.

De afgelopen jaren zijn in de aanpak van de georganiseerde criminaliteit duidelijk stappen voorwaarts gezet. Was in het recente verleden de aanpak van de zware georganiseerde criminaliteit vooral de exclusieve taak en verantwoordelijkheid van politie en justitie; met de afspraken die gemaakt zijn in het Regionaal Beleidsplan 2015-2018 en met de start van de Taskforce Zeeland-Brabant is hierin een duidelijke kentering ontstaan, waarbij een nauwe samenwerking van de veiligheidspartners en een integrale aanpak voorop zijn komen te staan.

We treden daarbij meer en meer op als één overheid waarbij vanuit verschillende perspectieven en met verschillende middelen wordt gepoogd de criminele industrie te verstoren. Met inzet van het RIEC wordt door de samenwerkende veiligheidspartners kennis en expertise gedeeld in de aanpak van ondernijning en met ondersteuning van de Taskforce Brabant-Zeeland wordt gericht gewerkt aan een gezamenlijk aanpak bij de verstoreng van de georganiseerde criminaliteit. Concluderend kan dan ook worden gesteld dat een basis is gelegd voor een integrale aanpak van ondernijning en dat de komende periode sprake is van een doorontwikkeling.

3.2 Ambitie en focus voor 2019-2022

Met de constatering dat de komende jaren sprake is van een doorontwikkeling, kan echter niet worden volstaan: naar mate meer inzicht ontstaat in de omvang en ernst van de problematiek van de georganiseerde criminaliteit, groeit het besef dat wij onze aanpak verder moeten uitbouwen en intensiveren. Een goede afbakening is daarbij wel noodzakelijk: in de afgelopen jaren is in de praktijk steeds meer zichtbaar geworden dat ondernijning zich manifesteert in de volgende fenomenen: drugshandel, -productie en –transport/doorvoer en mensenhandel. Deze fenomenen zien we vervolgens met name terug bij criminele motorbendes, in de zeehavenproblematiek, bij vakantieparken en in het ontstaan van vrijplaatsen. Dit betekent dat de gezamenlijke aanpak van de veiligheidspartners zich met name zal richten op deze fenomenen en terreinen. Hiermee wordt een eerste focus aangebracht in onze aanpak.

Een verdere focus vindt plaats op de werkwijze. In onze aanpak gaat het niet alleen om het ontwikkelen van methodieken waarmee de werkwijze van de georganiseerde criminaliteit beter kan worden begrepen en voorspeld, maar ook om het veelvuldig en onverwacht interveniëren om zo de criminele industrie te verstoren.

Van belang is dat we bij de ontwikkeling van methodieken steeds meer gebruik gaan maken van de ervaring die in het veld wordt opgedaan. Daarbij volgen we de programma's van de Taskforce Brabant-Zeeland. Dat betekent dat de focus wordt gericht op:

- het versterken van één slimme overheid
- de bevordering van maatschappelijke weerbaarheid
- de vergroting van de bestuurlijke alertheid en weerbaarheid

Eén slimme overheid betekent samenwerking tussen verschillende disciplines en organisaties. Maar ook de samenwerking tussen de verschillende (bestuurlijke) lagen is essentieel. In de aanpak van de georganiseerde criminaliteit moeten de niveaus van basisteam (gemeente), district en eenheid goed samenwerken. Het tijdig op- en afschalen - vergelijkbaar met de crisis-aanpak - begint langzaam maar zeker te ontstaan, maar zal de komende tijd nog verder ontwikkeld moeten worden.

Een belangrijke randvoorwaarde voor het optreden als één slimme overheid is dat de beschikbare informatie gedeeld kan worden en kan worden geanalyseerd en veredeld. De zich snel ontwikkelende informatietechnologie (big data) biedt in dit verband volop mogelijkheden. Daar waar wetgeving geen gelijk tred houdt met deze ontwikkelingen, dient aanpassing van wetgeving te worden nagestreefd, overigens met behoud van voldoende waarborgen voor de privacy.

Samenwerking moet ook worden gezocht bij het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid; meer nog dan in het verleden zullen daarbij partners worden gezocht in de verschillende branches.

Bij het versterken van de bestuurlijke weerbaarheid ligt ten slotte ook een uitdaging voor de gemeenten om binnen de eigen organisaties de zaak op orde te hebben.

In onze aanpak van de criminele industrie zullen we voortdurend nieuwe wegen moeten verkennen; denk hierbij aan de aanpak van malafide autoverhuurbedrijven of de gezamenlijke inzet om panden waarin wapens zijn gevonden, te sluiten. De methodieken die in dit kader worden ontwikkeld, moeten worden geborgd op alle niveaus en bij alle veiligheidspartners in de eenheid. De apothekerskast van het RIEC moet niet alleen gevuld, maar ook gevonden en gebruikt kunnen worden. Op dit punt hebben we de komende jaren nog een flinke ontwikkeling te maken.

We dienen de komende jaren focus te houden op de belangrijkste verdienmodellen van de georganiseerde criminaliteit, zoals hennep, synthetische drugs en cocaïne. Georganiseerde criminaliteit heeft geen statisch karakter: we zullen dus actief moeten monitoren hoe de verdienmodellen zich ontwikkelen. Dit betekent dat onze informatiepositie op orde moet zijn. Zowel in de opsporing als in het toezicht moeten we meer informatie-gestuurd gaan werken.

Om in deze sectoren geld te verdienen, is de georganiseerde criminaliteit voorts afhankelijk van enkele vitale schakels. Om de criminaliteit effectief te verstoren moeten we ons richten op het aanpakken van deze vitale schakels. Gedacht dient te worden aan de aanpak van criminele kopstukken, de criminele motorbendes, de kwetsbare locaties, de facilitators en de branches die worden gebruikt om crimineel verdiend vermogen wit te wassen.

Naast het verstoren van de criminele verdienmodellen moeten we ervoor zorgen dat het crimineel verworven vermogen wordt afgepakt. Op dit punt is de komende jaren een extra impuls noodzakelijk. Hierbij moet niet alleen worden gedacht aan meer capaciteit, maar ook aan het verwerven van specialistische kennis om de criminele geldstromen te doorgronden en te achterhalen. Daar waar deze specialistische kennis niet bij de veiligheidspartners aanwezig is zal bezien moeten worden of deze uit de private sector kan worden betrokken.

3.3 Bestuurlijke en ambtelijke weerbaarheid: Veilige Publieke Taak

Het blijft onverminderd belangrijk dat toezichthouders, hulpverleners en andere (politieke) ambtsdragers in de publieke ruimte hun taak veilig uit kunnen voeren. Geweld, tegen medewerkers die een publieke taak vervullen is onacceptabel. Helaas is het aantal incidenten waarbij deze medewerkers slachtoffer werden, de afgelopen jaren alleen maar toegenomen.

Deze negatieve maatschappelijke ontwikkeling heeft geleid tot een duidelijk reactie van het openbaar bestuur: medewerkers met een publieke taak moeten veilig hun werk kunnen uitvoeren en dienen met respect te worden bejegend. Geweld tegen deze medewerkers wordt niet geaccepteerd: "Handen af van onze hulpverleners".

Een dergelijke stelling kan alleen waar worden gemaakt als de overheid zowel bestuurlijk als ambtelijk, weerbaarder wordt tegen deze inbreuken op onze integriteit. Om die reden kiezen wij er voor om Veilige Publieke Taak in onze regio onderdeel te laten zijn van de aanpak ter vergroting van de bestuurlijke weerbaarheid, welk onderwerp bestuurlijk is geborgd binnen de aanpak van ondermijning. Dit geldt te meer nu blijkt dat er ook een ontwikkeling zichtbaar is dat de georganiseerde criminaliteit geweld gebruikt, niet alleen tegen medewerkers met een publieke taak, maar ook tegen politieke ambtsdragers en gemeenteraadsleden. Niet alle VPT-incidenten zijn overigens gerelateerd aan de georganiseerde criminaliteit; maar alle VPT-incidenten vragen wel een weerbaarder overheid.

In de afgelopen periode is Veilige Publieke Taak in de regio Zeeland-West-Brabant niet alleen de zorg voor een veilige publieke taak bestuurlijk geborgd maar is deze zorg ook daadwerkelijk en adequaat ter hand genomen. Nagenoeg alle gemeenten hebben een (meldings-)protocol en een coördinator of medewerker die deze taak in zijn portefeuille heeft en door de gemeenten is er een gezamenlijke voorziening ingericht voor de juridisch bijstand van slachtoffers. De politie heeft een vergelijkbare voorziening voor de aanpak van Geweld Tegen Politie Ambtenaren (GTPA).

Proactief kennen veel gemeenten al bijeenkomsten en trainingen om medewerkers beter weerbaar te maken tegen verbaal en fysiek geweld. Ook wordt al in meerdere gemeenten onderzocht hoe de publieksruimte beter kan worden ingericht met het oog op de veiligheid van medewerkers. Het verder uitwerken van deze aanpak en het onderling delen van de verschillende ervaringen is een prioriteit voor de komende periode.

Bij de reactieve aanpak Veilige Publieke Taak kunnen drie terreinen worden onderscheiden, te weten:

1. *De personeelszorg voor de medewerker die slachtoffer is geworden van geweld of agressie*
Een goede opvang van de medewerker is essentieel voor het verwerkingsproces en betaalt zich terug in het voorkomen of verminderen van ziekteverzuim ten gevolge van een geweldsincident. Belangrijk hierbij is dat deze opvang geschiedt in de directe nabijheid van de medewerker en zijn of haar werkomgeving. In onze aanpak ligt de regie op dit onderdeel bij de individuele gemeente(n).
2. *De strafrechtelijke en bestuurlijke aanpak van de dader*
Opsporing en vervolging van deze daders is een prioriteit van politie en Openbaar Ministerie. Hierover zijn met beide instanties afspraken gemaakt. Borging van deze afspraken heeft in 2017 plaats gevonden. De politie dient daarbij laagdrempelig te zijn voor slachtoffers van geweld wanneer zij aangifte willen doen en dient prioriteit te verlenen aan zaken waar medewerkers met een publieke taak slachtoffer zijn geworden van geweld. Dit laatste geldt ook het Openbaar Ministerie, waarbij een goede en tijdige communicatie met het slachtoffer van belang is. Bij de bestuurlijke aanpak kan worden gedacht aan het ontzeggen van de toegang tot de (publieke) gebouwen en het opleggen van een contactverbod. Dit is een verantwoordelijkheid voor de individuele gemeenten, waarbij het delen van kennis en ervaringen een speerpunt is voor de komende jaren.
3. *De civiele aansprakelijkstelling van de dader en het verhaal van de schade op deze dader*
Een medewerker die bij de uitoefening van zijn taak slachtoffer wordt van geweld kan hierdoor schade leiden. Het is maatschappelijk niet acceptabel dat die medewerker dan zelf zijn schade moet verhalen. Hij moet hierbij terug kunnen vallen op zijn werkgever en de werkgever hoort hiervoor een professionele voorziening te treffen. De gemeenten in de regio Zeeland-West-Brabant hebben hiervoor een gezamenlijke (vooralsnog tijdelijke) voorziening in het leven geroepen bij het Veiligheidsbureau. Deze voorziening zal worden gecontinueerd. De regierol ligt hier derhalve bij de samenwerkende gemeenten. Bij de inrichting van deze voorziening is tevens de opdracht meegegeven om de samenwerking te zoeken met andere organisaties met een publieke taak en met de politie.

4. Zorg en Veiligheid

4.1 Inleiding

Veiligheid is een thema dat de burger direct raakt. Een veilige woonomgeving is een groot goed. Het is belangrijk dat bewoners zich er thuis en veilig voelen. Een verstoring in een woon- en leefomgeving, bijvoorbeeld door een verwarde buurvrouw die structureel overlast veroorzaakt, jongeren die drugs gebruiken, polarisatie die tot sociale spanningen in een wijk leiden; het zijn allemaal omstandigheden die een negatief effect hebben op de veiligheidsgevoelens in een wijk. De (lokale) overheid vervult een regierol om er voor te zorgen dat de risico's op overlast, criminaliteit, polarisatie en andere spanningen, worden voorkomen of beperkt (preventie) en dat de overlast of criminaliteit die plaats vindt effectief wordt bestreden (repressie). Dit doet zij in samenwerking met de bewoners, ketenpartners (waaronder de politie), professionals e.a. De politie heeft een belangrijke rol in het toezicht en de handhaving, maar ook in de preventie, o.a. door te signaleren en te adviseren.

In algemene zin kan bij dit thema worden geconstateerd dat de politie te vaak capaciteit in heeft moeten zetten in situaties waar zij vanuit haar taken niet primair een rol heeft. Dit houdt vooral verband met het feit dat de politie, als één van de weinige 24-uurs crisisorganisaties, vaak wordt gebeld wanneer andere instanties niet of niet direct bereikbaar zijn. Overlast van personen met verward gedrag, jeugdoverlast, conflicten binnen een gezin; het zijn zaken waar lang niet altijd openbare orde of veiligheid in het geding zijn. Toch is men snel geneigd de politie te bellen, die dan naar aanleiding van de melding vaak ter plaatse komt.

Diverse (landelijke) ontwikkelingen zijn echter de afgelopen jaren in gang gezet om met behulp van de professionals van de betrokken ketenpartners tot een meer passende persoon- en probleemgerichte aanpak te komen. Daarbij pakt ieder vanuit het eigen domein (veiligheid of zorg) haar verantwoordelijkheid. Dit biedt de politie ruimte om vaker een stap terug te kunnen doen en zich in dit kader primair te richten op de politietaken.

Om een veilige woonomgeving te creëren is het derhalve essentieel dat het veiligheidsdomein en het zorgdomein gezamenlijk optrekken en elkaar vinden in de aanpak van problematiek die zowel de veiligheid als de zorg raken. Een goede verbinding tussen het veiligheids- en zorgdomein binnen een gemeente draagt bij aan een optimale balans tussen preventie, zorg en repressie. Hoe complexer de problematiek, hoe belangrijker deze verbinding is. Veel thema's waarop de gemeente een regiefunctie heeft, spelen zich af op het snijvlak van zorg en veiligheid. Hierbij is van belang dat meer aangesloten wordt bij bestaande structuren, zoals de (Zorg- en) Veiligheidshuizen. Van gemeenten mag worden verwacht dat zij hun regiefunctie zodanig vorm geven dat de preventieve en curatieve aanpak vanuit het zorgdomein er toe bijdraagt dat de politie met minder overlastsituaties in het veiligheidsdomein wordt geconfronteerd.

De focus zal zich in de periode 2019-2022 daarom met name richten op de samenwerking van de overheid met de bewoners in de wijk, betrokken ketenpartners, ondernemers en andere organisaties en instellingen. Deze samenwerking zal gericht zijn op het aanpakken van hinder, overlast en criminaliteit, om een veilige en leefbare wijk te garanderen waarin ook ieder de zorg ontvangt die hij nodig heeft. Daarbij trekken het veiligheids- en zorgdomein gezamenlijk op om niet alleen openbare ordeproblemen te voorkomen en constante problemen effectief aan te pakken, maar ook door vroegsignalering problemen zoveel mogelijk te voorkomen. Het groot aantal raakvlakken tussen zorg en veiligheid betekent wel dat we alert dienen te zijn op het stellen van prioriteiten binnen dit thema.

4.2 Jeugd

Jeugd en jeugdbeleid blijven op nationaal, regionaal en lokaal niveau prominent op de agenda staan. In de periode vanaf 2015 heeft de transformatie van de Jeugdzorg plaats gevonden en is de nieuwe Jeugdwet ingevoerd. Dit betekende dat het thema jeugd binnen de veiligheid zich niet langer beperkte tot de aanpak van problematische jeugdgroepen, maar in het RBP 2015-2018 al verbreed is tot 'verbinding van veiligheid en zorg voor jeugd'.

De nadruk bij dit thema ligt op de aanpak van jeugdcriminaliteit, kwetsbare jongeren, alcohol- en drugsgebruik en social media. Overlast door jeugd en jeugdgroepen kan een ontwrichtende werking hebben in de wijk. Politie en Openbaar Ministerie pakken alle criminele jeugdgroepen strafrechtelijk aan als onderdeel van de integrale aanpak van de desbetreffende gemeente. Overlastgevende jeugdgroepen krijgen eveneens gerichte aandacht, waarbij de regie in de aanpak primair bij de gemeente ligt. Hiermee wordt het ondermijnende effect van deze jeugdgroepen op de veiligheid en veiligheidsbeleving in de wijk teruggedrongen. Door vroegsignalering wordt nieuwe aanwas van jeugdige criminelen voorkomen. Het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren wordt nadrukkelijk aangepakt door gerichte controles, specifieke aandacht tijdens horecatoezicht en de gerichte inzet van jeugdagenten. Deze aanpak is onderdeel van een integrale aanpak van de desbetreffende gemeente. Verder wordt aandacht besteed aan de digitale wereld waar de jeugd zich steeds meer in bevindt (denk aan digitale hangplekken, maar ook sexting, digitaal pesten e.d.). De verbinding tussen jeugdproblematiek en cybercrime dient ook zichtbaar te zijn in de aanpak van deze fenomenen.

Aandacht en zorg voor de jeugd blijkt niet alleen te vatten binnen de verbinding van veiligheid en zorg. De gerichte aandacht voor de jeugd begint op lokaal niveau. De afgelopen jaren is de aandacht en zorg zodanig geweest dat geconstateerd kan worden dat het thema Jeugd niet zozeer als regionale prioriteit dient terug te komen, maar veel meer als specifieke doelgroep door alle (regionale) prioriteiten heen loopt.

Het is wel belangrijk dat er onverminderd scherpte op dit thema blijft. De politie brengt kennis uit de wijk in de bestaande samenwerkingsstructuren, zoals het (Zorg- en) Veiligheidshuis, Veilig Thuis en lokale overlegstructuren. De politie draagt er zorg voor dat zij in de wijken een goede informatiepositie heeft met betrekking tot jongeren die aandacht vragen omdat zij (dreigen te) ontsporen naar crimineel gedrag, ondermijnende criminaliteit, radicalisering of gedrag vertonen dat zorg vraagt vanuit de geestelijke of gezondheidszorg.

4.3 Personen met verward gedrag

De aanpak van personen met verward gedrag richt zich op diverse doelgroepen. Het betreft mensen die te maken hebben met psychische problemen, maar ook ouderen die verward raken, personen die getraumatiseerd zijn, verslaafden aan alcohol of drugs e.d.

De politie kan een belangrijke rol vervullen ten aanzien van vroegsignalering in de wijk, afstemming met sociale wijkteams en doorverwijzing van personen met verward gedrag naar passende zorg. Hierdoor kan wellicht voorkomen worden dat de politie handhavend op moet treden bij verstoring van de openbare orde door personen met verward gedrag.

De implementatie van de negen bouwstenen voor de aanpak van personen met verward gedrag dient per 1 oktober 2018 in alle gemeenten gerealiseerd te zijn. In dat kader is geconstateerd dat zorg en veiligheid elkaar op dit thema raken, maar dat primair de regierol binnen het zorgdomein valt. De rol van de politie blijft echter het handhaven van de openbare orde en het bieden van hulp aan hen die deze behoeven. Tevens biedt de politie waar nodig ondersteuning aan hulpverleners in het veilig kunnen uitoefenen van hun taak.

De inzet zal er de komende jaren op gericht zijn om de politiecapaciteit effectief te besteden aan personen met verward gedrag. Hiervoor is het noodzakelijk dat deze problematiek meer in gezamenlijkheid adequaat wordt aangepakt, waarbij aangesloten wordt op bestaande structuren, zoals de sociale wijkteams, de (Zorg- en) Veiligheidshuizen, bestuurlijke samenwerkingsverbanden en ZSM (Zorgvuldig, Snel en op Maat).

De politie is vanuit haar professionaliteit in de wijk aanwezig en zoekt actief verbinding met de professionals van de andere ketenpartners. Doordat de professionals elkaar in de wijk weten te vinden en zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor een persoons- en probleemgerichte aanpak, ontstaat er een integrale aanpak op wijk, buurt- en gemeenteniveau. Het kan lokaal verschillen of dit gebeurt via sociale wijkteams, interventieteams of ambulante zorg.

4.4 Wet verplichte GGz

De nieuwe wet verplichte GGz wordt op 1 januari 2020 ingevoerd. Deze wet, die de huidige Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (WBOPZ) vervangt, regelt het verlenen van verplichte zorg aan personen met een psychische stoornis. De nieuwe wet wil gedwongen behandeling van mensen met psychische problemen minder ingrijpend maken. Een belangrijk verschil is dat verplichte zorg straks ook buiten een instelling opgelegd kan worden. Een nadere uitwerking van de consequenties die de nieuwe wet met zich meebrengt zal nog plaats moeten vinden. Naar verwachting zullen eind 2018 de consequenties in grote lijnen helder zijn.

De politie heeft bij de uitvoering van deze wet verschillende rollen. Om een eventuele (crisis)maatregel in het kader van de wet via de burgemeester of de officier van justitie op te kunnen leggen, is een goede informatiedeling onontbeerlijk. Dit is derhalve echt een fundamentele verandering ten opzichte van de huidige wetgeving. Politie-informatie (wanneer deze voorhanden is) moet nadrukkelijk betrokken worden bij de beoordeling of een (crisis)maatregel opgelegd kan worden. Waar de politie in de wijk informatie opdoet die in dit kader van belang is, zal zij deze informatie tijdig bij de betrokken instanties inbrengen. Bij de uitvoering van een opgelegde dwangmaatregel zal met name door de GGz-instellingen een beroep op de politie gedaan kunnen worden bij de ambulante zorgverlening bij cliënten thuis. Indien dit voor de veiligheid van de zorgverleners nodig is zal de politie dan ter plaatse assisteren. Waar nodig blijft de politie in het kader van de veiligheid ook assisteren bij de uitvoering van de intramurale zorgverlening binnen de GGz-instellingen.

4.5 Huiselijk geweld en kindermishandeling

Huiselijk geweld, waaronder ook kindermishandeling, seksueel geweld en stalking van ex-partners vallen, is een groot maatschappelijk probleem. Het is de meest voorkomende vorm van geweld in Nederland en komt in alle lagen van de bevolking voor. Eén op de drie geweldsmeldingen bij de politie heeft betrekking op huiselijk geweld. Jaarlijks worden in Nederland tussen de 200.000-230.000 volwassenen terugkerend slachtoffer van huiselijk geweld. Daarbij is sprake van ongeveer 100.000 tot 110.000 verdachten. Ongeveer 1 miljoen volwassenen hebben incidenteel te maken gehad met huiselijk geweld. Jaarlijks worden er ook zo'n 119.000 kinderen in Nederland mishandeld. Ook ouderen krijgen steeds vaker te maken met mishandeling.

Dit zijn enorme aantallen en huiselijk geweld is daarmee een thema dat blijvende aandacht vraagt, mede vanwege de grote gevolgen hiervan. Mensen wordt indringend en langdurig beschadigd. De kans dat geweld in het gezin van generatie op generatie wordt overgedragen is groot. De impact op de samenleving is enorm. Huiselijk geweld is daarmee één van de grootste geweldsproblemen van onze samenleving, waar we misschien wel het minste zicht op hebben.

Ondanks de inzet van veel en verschillende partijen in de afgelopen jaren, is het tot nu toe niet gelukt om huiselijk geweld voldoende terug te dringen. Dit ondanks het feit dat er in de afgelopen jaren door gemeenten en professionals de verantwoordelijkheid is genomen en een begin is gemaakt met een goede aanpak. Rijk en gemeenten hebben afgesproken de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling te verstevigen. Op nationaal niveau is derhalve in mei 2018 door de ministeries van VWS en J&V en de VNG een landelijk actieprogramma gelanceerd: "Geweld hoort nergens thuis; programma aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2018-2021". Dit actieprogramma bevat een groot aantal maatregelen van Rijk en gemeenten om huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen en duurzaam op te lossen. Op basis van drie actielijnen wordt hierop in de regio Zeeland-West-Brabant, onder regie van de gemeenten, integraal ingezet. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de bestaande structuren en netwerken.

Vanuit de regierol die gemeenten hebben in de bovengenoemde aanpak zijn de Veilig Thuis-organisaties Midden-Brabant, West-Brabant en Zeeland in het leven geroepen. Deze zijn verantwoordelijk voor advies en bieden ondersteuning, de helpende hand, doorbreken onveilige situaties en zetten mensen in beweging. Daarnaast zijn in de eenheid Zeeland-West-Brabant al diverse initiatieven ontplooid waarbij gemeenten voorop lopen in de multidisciplinaire aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Zo kent West-Brabant een interventieteam huiselijk geweld dat bij zwaardere zaken direct de regie op zich neemt. In Midden-Brabant is het Family Justice Center opgericht, dat is aangewezen als proeftuin voor de komende 4 jaar. Verder wordt samengewerkt in en aan het in januari 2018 geopende Centrum Seksueel geweld (CSG), met een locatie in Breda en in Goes.

Bij huiselijk geweld richten interventies zich bij voorkeur niet enkel op de dader, maar ook op het systeem waarbinnen het delict wordt gepleegd (gezin, partner, afhankelijkheidsrelatie). Hiervoor is een integrale aanpak nodig, bestaande uit een combinatie van strafrechtelijke interventies met zorg, opvang en hulpverlening.

De politie werkt vanuit haar repressieve taak, mede in bovengenoemde teams en centra, samen met Veilig Thuis, de (Zorg- en) Veiligheidshuizen en het Openbaar Ministerie, om snel en effectief te kunnen interveniëren in situaties van huiselijk geweld. Deze samenwerking zal verder worden versterkt, zodat geweld daadwerkelijk gestopt wordt. Waar nodig en mogelijk wordt naast straf ook deelname aan een hulpverleningstraject als (verplichte) voorwaarde gesteld.

Het door de politie op te leggen huisverbod met de daarbij behorende hulpverlening is een belangrijk instrument dat om blijvende aandacht vraagt. De politie geeft een kwaliteitsimpuls aan het interne proces o.a. door gerichte voorlichting en instructie aan alle betrokken onderdelen en het gebruikmaking van een vaste pool van HOvJ's-Huisverbod in alle districten. De gemeenten werken samen in de (Zorg- en) Veiligheidshuizen om tijdige en intensieve hulpverlening bij huisverboden blijvend te organiseren.

De politie heeft een nieuwe werkwijze ontwikkeld waarmee de kwaliteit van politiemeldingen aan Veilig Thuis is verbeterd, zodat de informatie van de politie bijvoorbeeld beter aansluit bij de behoefte van Veilig Thuis. Hiermee wordt de informatie die naar Veilig Thuis gaat vollediger waardoor Veilig Thuis de melding beter en efficiënter kan triageren.

5. Cybercrime

5.1 Inleiding

Cybercrime is de criminaliteit waarbij ICT (de computer) zowel het middel als het doelwit kan zijn. Cybersecurity is het beschermen en het beveiligen van computers en systemen tegen inbreuken hierop, zoals hacks, virus- en Ddos-aanvallen. De digitalisering van de samenleving heeft er toe geleid dat een deel van de criminaliteit zich heeft verplaatst naar de cyberspace. Om die reden hebben wij reeds in het Regionaal Beleidsplan 2015-2018 er voor gekozen om dit onderwerp te benoemen als regionaal veiligheidsthema. Dit bleek een terechte keuze: in de achterliggende periode hebben wij moeten constateren dat traditionele vormen van criminaliteit steeds meer verweven zijn geraakt met digitale criminaliteit. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan digitale oplichting, het via internet seksueel benaderen van minderjarigen (grooming), sexting, cyberpesten, digitaal verspreiden van kinderporno, wraakporno, DDoS-aanvallen, ransomware en hacken. Ook de georganiseerde criminaliteit heeft internet weten te vinden voor het verhandelen van drugs en wapens via het dark web of door het gebruik van bitcoins als betaalmiddel. De snelheid waarmee deze ontwikkelingen zich voltrekken vormen voor de veiligheidspartners een uitdaging die alleen kan worden aangegaan door een intensieve onderlinge samenwerking en een investering in kennis, kunde en capaciteit.

5.2 Ambitie en focus

Gezien bovengenoemde ontwikkelingen zal het geen verbazing wekken dat cybercrime ook in het RBP 2019-2022 is benoemd als regionaal veiligheidsthema. Onze ambities daarbij zijn:

- Het vergroten van de alertheid bij burgers en bedrijven over de risico's die verbonden zijn aan het internet. Hierbij ligt samenwerking tussen de publieke en private sector voor de hand. Gedacht kan worden aan een intensieve voorlichting over de risico's van het internet en het sluiten van maatschappelijke coalities met onder meer koepelorganisaties, banken, het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) en andere (semi-)overheden zoals veiligheidregio's, waterschappen, Kamers van Koophandel en zorgorganisaties.
- Het verbeteren van de informatiepositie van gemeenten, politie en Openbaar Ministerie (intelligence)
- Het vergroten van kennis en kunde bij de politie, Openbaar Ministerie en gemeenten ten aanzien van cybercrime en cybersecurity. Meer kennis op deze terreinen en een verbeterde informatiepositie betekent dat we meer gericht en met innovatieve interventiemethoden de digitale criminaliteit kunnen bestrijden.

Vanzelfsprekend dienen onze eigen organisaties op orde te zijn en voldoende weerbaar om een digitale aanval succesvol af te kunnen slaan (cybersecurity).

De realiteit gebiedt echter te zeggen dat onze aanpak van cybercrime en cybersecurity op een groot aantal onderdelen nog in de kinderschoenen staat. Om succesvol te zijn in onze aanpak van Cybercrime, is naast een investering in kennis, kunde en capaciteit, ook hier van belang dat wij focus aanbrengen in onze aanpak: niet iedere vorm van criminaliteit waarbij een computer wordt gebruikt kan worden gekwalificeerd als cybercrime. Een afbakening van het begrip cybercrime is daarbij noodzakelijk. Deze afbakening zal meer op basis van hetgeen in het maatschappelijk verkeer als cybercrime wordt aangemerkt dienen te geschieden, dan op basis van theoretische definities van cybercrime. Criminelen laten zich in hun activiteiten niet leiden door definities; wij mogen ons in de aanpak van deze criminaliteit dan ook niet door definities laten beperken.

Traditioneel zijn opsporing en vervolging van cybercrime een taak van respectievelijk politie en Openbaar Ministerie. Voorlichting daarentegen ligt van oudsher meer op de weg van gemeenten. Ervaringen met vergelijkbare ontwikkelingen op het terrein van de aanpak van ondermijnende criminaliteit, hebben echter geleerd dat een integrale aanpak (met oog voor elkaars taken en verantwoordelijkheden) bepalend is voor de mate waarin succes wordt geboekt. Het ligt voor de hand deze ervaringen te benutten bij de aanpak van cybercrime. Hoewel cybercrime niet gebonden is aan grenzen (dader, instrument en slachtoffer kunnen in verschillende landen liggen), heeft deze vorm van criminaliteit ook zijn raakvlakken in de "echte" wereld. Op deze raakvlakken liggen ook kansen voor een effectieve integrale aanpak.

Complicerende factor is vaak dat de aangiftebereidheid bij burgers en bedrijven laag is (soms weet men niet eens dat men slachtoffer is geworden van cybercrime). De beperkte mogelijkheid om aangifte te doen kan daarbij eveneens een barrière zijn: bij cybercrime is de keuze van het soort delict beperkt (slechts één delictklasse). De verwachting is dat de aangiftebereidheid zal toenemen als er meer mogelijkheden zijn om cybercrime als delict op te geven en het oplossingspercentage stijgt.

Ten slotte zij er op gewezen dat cybercrime een veiligheidsthema is dat ook terug zal keren in de prioriteiten van de nationale Veiligheidsagenda. Dit betekent enerzijds dat wij kunnen profiteren van de kennis en kunde van de landelijke aanpak, anderzijds dat onze regionale aanpak een aanvullend karakter kan krijgen.

6. Lokale veiligheidsthema's

6.1 Inleiding

Een aantal veiligheidsthema's zijn in de consultatie nadrukkelijk naar voren gekomen als belangrijk, maar vergen geen *extra* regionale aandacht, of zijn juist meer gediend met een lokale aanpak. Bij een enkele, zoals Radicalisering en Polarisatie, wordt vooral op landelijk niveau beleid gemaakt, dat echter lokaal zijn uitwerking heeft. Deze prioriteiten komen dan ook niet terug als regionale veiligheidsthema's, maar worden hieronder wel kort toegelicht.

6.2 Radicalisering en polarisatie (CTER)

Radicalisering en polarisatie zijn thema's die de afgelopen jaren steeds hoger op de agenda zijn geplaatst. Al sinds maart 2013 is het algemene veiligheidsniveau in Nederland 'substantieel', het één na hoogste beveiligingsniveau dat ons land kent. Het (mondiale) jihadisme vormt een substantiële en langdurige bedreiging voor de internationale veiligheid en stabiliteit en voor de veiligheid in Nederland. Als gevolg van de oorlog in Syrië is een grootschalige asielstroom richting West-Europa ontstaan. Dit wakkert ook in Nederland een maatschappelijk debat aan over de opvang van vluchtelingen, (het gebrek aan) invloed op de besluitvorming en gevoelens van onveiligheid. Daarnaast is er sprake van een tweedeling in de maatschappij. Deze polarisatie kan op zich weer een voedingsbron zijn voor radicalisering. Ook kunnen links- en rechts-extremistische groeperingen in reactie hierop extra in beweging komen.

De dreiging die van het jihadisme uitgaat en het voorkomen van aanslagen vraagt om een krachtige, offensieve, brede aanpak, waarbij zowel de harde kern van jihadisten wordt bestreden, als de verspreiding van het gewelddadige gedachtegoed, door zowel een strafrechtelijke als bestuurlijke aanpak. Bij de bestrijding van de jihadistische beweging is het zaak om nieuwe aanwas van de jihadistische beweging te voorkomen door het tegengaan van radicalisering en het wegnemen van de voedingsbodem. Daarom worden in het landelijke actieplan "Integrale aanpak jihadisme en radicalisering" drie doelstellingen omschreven, die die door de lokale gemeenten en de ketenpartners opgepakt en uitgewerkt dienen te worden:

1. bescherming van de democratie en rechtsstaat
2. bestrijding en verzwakking van de jihadistische beweging in Nederland
3. wegnemen van de voedingsbodem voor radicalisering

Het is van belang om radicalisering en polarisatie als thema's uit elkaar te houden, maar wel in onderlinge relatie te bezien. Polarisation kan bijvoorbeeld de vatbaarheid voor radicalisering vergroten. Radicalisering valt vaak samen met onverdraagzaamheid tegen andere bevolkingsgroepen of andersdenkenden, iemands levenswijze of iemands levensovertuiging. Dit kan polarisatie in de hand werken.

Binnen het begrip radicalisering is er onderscheid te maken tussen activisme en extremisme. Daar waar activisten bij de vervulling van idealen het overtreden van de grenzen van de democratische rechtsstaat niet schuwen, is er sprake van extremisme.

In de Nationale Contraterrorisme-strategie is o.a. de rol van de lokale partners beschreven. Onderdeel van de aanpak van terrorisme en extremisme is een multidisciplinair casuoverleg in alle gemeenten. Dit overleg is gericht op het voorkomen van radicalisering van personen die er extremistische denkbeelden op nahouden. De multidisciplinaire aanpak is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de lokale veiligheids- en zorginstanties en daarmee ook een verantwoordelijkheid van de politie.

De politie verstrekt met inachtneming van de geldende wettelijke kaders structureel alle relevante informatie die in het kader van de multidisciplinaire aanpak van belang kan zijn. Met name de politiemensen op straat kunnen een rol spelen in het signaleren van afwijkend gedrag en het onderkennen van terrorisme en radicalisering in de wijk. Zij maken daarbij o.a. gebruik van de landelijk ontwikkelde indicatoren van voorbereiding en indicatoren van radicalisering. Daarbij gaat het vooral om signaleren en registreren.

Het ligt voor de hand om de politie een centrale rol te geven in het informatienetwerk, ook vanwege hun toegang tot de expertise en informatie in het gerechtelijk systeem. Overigens kunnen politiemedewerkers de voorkeur geven aan gemeentelijke informatienetwerken over radicalisering boven inbedding in politie-systemen. De verwevenheid van de politie met het repressieve systeem maakt andere professionals en burgers soms terughoudend om informatie te delen. Bovendien kan de politie vaak pas wat doen aan uitingen van radicalisering in een verder gevorderd stadium. Lokale autoriteiten zijn toegankelijker en hebben ook een bredere sociale verantwoordelijkheid. Ze kunnen daarom ook beter preventieve actie ondernemen.

De aanpak van radicaliserings- en polarisatiebeleid vereist een stevige regie en duidelijke uitvoering. Het beleid is vooral landelijk bepaald. Regie en uitvoering liggen daarentegen vooral op lokaal niveau. Daarmee is dit thema een uitvoeringsprioriteit die vooral lokaal tot uitvoering komt. Waar nodig kunnen de gemeenten en andere betrokken ketenpartners op districtelijk niveau gezamenlijke afspraken maken en dit in een plan van aanpak vastleggen. Het (Zorg- en) Veiligheidshuis kan daarin een coördinerende rol vervullen. Het is daarbij belangrijk om bij eventuele signalen van radicalisering op basis van de informatie een goede inschatting te maken of een casus daadwerkelijke CTER-gerelateerd is of lijkt. Soms blijkt er sprake te zijn van een persoon die vooral aandacht behoeft vanuit het zorgdomein.

De focus zal zich in de periode 2019-2022 richten op het voorkomen en bestrijden van radicalisering en polarisatie. Alle vormen en uitingen van discriminatie zullen (juridisch) worden aangepakt. De weerbaarheid van kwetsbare groepen zal worden verhoogd en er zullen alternatieven worden aangeboden als antwoord op radicale en fundamentalistische boodschappen. In de wijken zal aandacht zijn voor het voorkomen dat (bevolkings)groepen worden buitengesloten. Duidelijk is dat dit thema niet alleen het veiligheidsdomein raakt, maar zeker ook het zorgdomein. Preventie en repressie zullen elkaar moeten vinden. Dat vraagt een gemeenschappelijk verantwoordelijkheidsgevoel van alle partners: gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, (Zorg- en) Veiligheidshuizen, Raad voor de Kinderbescherming, Reclassering, jeugd- en jongerenwerk, welzijnswerk, scholen en de bewoners in de wijk.

6.3 Verkeersveiligheid

Veiligheid in de wijk kent veel facetten. Eén van die facetten is de verkeersveiligheid. Een thema dat voortdurende aandacht vraagt van gemeenten, politie, Rijkswaterstaat, Veilig Verkeer Nederland (VVN), bedrijven, scholen, allerlei verenigingen en de provincies Zeeland en Noord-Brabant. De afgelopen jaren voerde de provincie Noord-Brabant helaas de ranglijst aan met het hoogste aantal verkeersdoden. In de provincie Zeeland is het aantal verkeersdoden fors lager, maar gelet op de omvang en het aantal inwoners is ook daar het aantal verkeersdoden de afgelopen jaren relatief hoog te noemen. Er vallen nog steeds meer doden in het verkeer dan als gevolg van criminaliteit. Ook het aantal personen dat in het verkeer in meer of mindere mate gewond raakt is te hoog. Er is dan ook geen reden om minder aandacht te besteden aan dit onderwerp.

Bij de aanpak van de verkeersveiligheid worden drie facetten onderscheiden. In de eerste plaats is het belangrijk om bewustwording te creëren, zodat weggebruikers zich meer bewust worden van de effecten van hun rijgedrag op de verkeersveiligheid. Dit gebeurt via voorlichting en het gericht informeren van de weggebruikers, waarbij verkeersveiligheidsorganisaties en gemeenten het voortouw nemen (Education). Daarnaast dient er aandacht te zijn voor de fysieke kant, te weten de infrastructuur van de wegen (Engineering). In principe moet de infrastructuur leiden tot het gewenste rijgedrag. De infrastructuur valt onder de verantwoordelijkheid van de wegbeheerder (gemeente, provincie, waterschappen, Rijk).

En als sluitstuk vraagt de aanpak ook gerichte handhaving op die wegen waar weggebruikers zich toch niet aan de verkeersregels houden (Enforcement). Om de veiligheid op de wegen te verbeteren is vooral het samenspel tussen de weggebruikers, de wegbeheerder, de politie, het Openbaar Ministerie en verkeersveiligheidsorganisaties belangrijk. Dat samenspel moet leiden tot een verdere integrale aanpak van de verkeersveiligheid. Daarbij is er sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid.

In de lokale veiligheidsplannen heeft de verbetering van de verkeersveiligheid over het algemeen een belangrijke plaats en gemeenten maken met de lokale politieteams afspraken over handhaving. De prioriteiten op het thema verkeersveiligheid worden vooral lokaal gesteld. De inzet en betrokkenheid van bewoners en (plaatselijke) partners krijgen met name lokaal vorm vanuit de facetten bewustwording, infrastructuur en handhaving. Kortom, verkeersveiligheid wordt vooral gezien als maatwerk, waarbij er ruimte moet zijn voor het stellen van lokale prioriteiten.

De kernboodschap van de politie op dit thema is: de politie is zichtbaar in het verkeer, treedt actief op en handhaaft om de verkeersveiligheid te vergroten. Hierin werkt zij samen met partners en burgers. Omdat uit cijfers blijkt dat het overgrote deel van de ongevallen wordt veroorzaakt door onoplettend gedrag, bijvoorbeeld door niet handsfree bellen en appen in de auto, blijft een actief optreden van de politie noodzakelijk. Daarbij wordt gekeken naar mogelijkheden om slimmer te handhaven op plekken waar de verkeersveiligheid onder druk staat. De politie maakt daarvoor gebruik van de signalen die via de burgers en de partners binnen komen. Zo kunnen er bijvoorbeeld via het project 'Rent a Cop' gerichte acties plaats vinden in de wijk. Daarnaast heeft de politie een adviserende rol wanneer de gemeente infrastructurele en verkeersmaatregelen treft en daartoe als wegbeheerder verkeersbesluiten neemt. En ook op het facet van de bewustwording vervult de politie een rol.

Aangezien de effecten van verkeersovertredingen, of zelfs verkeerscriminaliteit, zich overwegend op lokaal niveau laten gelden, wordt het thema verkeersveiligheid vooral als een lokale uitvoeringsprioriteit gezien.

6.4 Evenementen

In de eenheid Zeeland-West-Brabant wordt op lokaal niveau jaarlijks een breed scala aan kleinere, grotere en mega-evenementen georganiseerd. Dit betreft een breed palet met muziekfestivals, culturele evenementen, sportevenementen, en evenementen die op andere wijze bijdragen aan de sfeer en dynamiek in de betreffende gemeenten. Een evenement verbindt inwoners, ondernemers, bezoekers en toeristen met elkaar. Maar een evenement heeft tegelijkertijd vaak ook grote gevolgen voor de directe omgeving. Denk bijvoorbeeld aan geluidsoverlast of parkeerdruk. Er is de afgelopen jaren in de eenheid sprake geweest van een zekere mate van festivalisering, enerzijds door een toename van (jaarlijks terugkerende) evenementen, anderzijds door het ontstaan van evenementenlocaties, zoals Breepark, waar regelmatig grote festivals worden georganiseerd. De politie heeft geconstateerd dat hierdoor de druk op haar capaciteit is toegenomen en dat hierdoor beschikbaarheidsproblemen ontstaan.

Evenementen vinden over het algemeen lokaal plaats en de gemeenten zijn verantwoordelijk voor het verlenen van een vergunning en het verbinden van voorwaarden hieraan. Van belang is dat een goed verloop van het evenement niet alleen een verantwoordelijkheid is van gemeente of politie, maar dat primair de organisator hiervoor zijn verantwoordelijkheid neemt. Duidelijke afspraken vooraf en het verbinden van voorwaarden aan een vergunningverlening vormen daarbij een goed instrumentarium. De regie ligt hier bij de gemeente. Binnen het kader van de vergunningaanvraag heeft de politie een adviserende rol en kan zij aandacht vragen voor de risico's ten aanzien van de openbare orde en veiligheid en daarbij een inschatting geven van het benodigde (politie)toezicht. Op basis van dat advies kan de gemeente in de vergunningvoorwaarden nadere eisen stellen aan de organisator van een evenement, om de veiligheid bij het evenement te waarborgen. Ook de organisator heeft daarin immers een bepaalde verantwoordelijkheid. Gemeente en politie willen geen negatieve uitstralingseffecten van het evenement op de directe omgeving. Dat vraagt ook van een organisator bepaalde maatregelen.

Ten aanzien van de feitelijke inzet ten tijde van het evenement, wordt onderkend dat de toename van het aantal evenementen druk oplevert bij de politie. Dit zou er echter niet toe moeten leiden dat evenementen geen doorgang kunnen vinden. Wel is hierbij een goede afstemming van belang tussen evenementen waarbij de inzet van politie wordt gevergd. Voor deze afstemming zou een regionale planning van dergelijke evenementen een goed hulpmiddel kunnen zijn.

Aangezien de effecten van evenementen zich overwegend op lokaal niveau laten gelden, wordt het thema evenementen vooral als een lokale uitvoeringsprioriteit gezien.

6.5 Woninginbraken, Overvallen en Straatroof (WOS)

Gezien de goede resultaten die zijn behaald met de integrale aanpak van de traditionele zichtbare criminaliteit en de significante daling in de cijfers van deze vormen van criminaliteit, is de vraag gerezen of op dit thema de komende jaren nog *extra* regionale aandacht nodig is.

Vanwege de grote impact van Woninginbraken, Overvallen en Straatroof (WOS) op de individuele burger, kan enerzijds niet worden getolereerd dat de aandacht voor de *feitelijke* aanpak vermindert, terwijl anderzijds er geen behoefte lijkt te bestaan aan aanvullend regionaal beleid. Voorts betekent de opkomst van nieuwe vormen van criminaliteit en de aandacht die met de aanpak hiervan is gemoeid, dat keuzes moeten worden gemaakt.

Om die reden is de aanpak van deze vormen van criminaliteit dan ook niet langer een regionaal veiligheidsthema. Dit laat onverlet dat op lokaal niveau de keuze kan worden gemaakt om aan de aanpak van deze misdrijven een hoge prioriteit te verbinden bij de uitvoering van de politietaak. Uit de consultatie van de gemeenteraden blijkt dat deze keuze in veel gemeenten ook daadwerkelijk zal worden gemaakt. Inzet op de aanpak van deze vormen van criminaliteit blijft dan ook gewaarborgd.

7. Voorwaarden voor het bereiken van de gestelde doelen

7.1 Inleiding

Om de gestelde doelen en ambities te verwezenlijken dient te worden voldaan aan een aantal voorwaarden. De belangrijkste van deze voorwaarden zijn gelegen in de (politie-)capaciteit, de mate waarin deze capaciteit inzetbaar is en de wijze waarop de veiligheidspartners in de regio met elkaar samenwerken (governance). In dit hoofdstuk zal op deze aspecten worden ingegaan.

7.2 Sterkteverdeling

In artikel 39 van de Politiewet 2012 is bepaald dat het regionaal beleidsplan in ieder geval de verdeling van de beschikbare politiesterkte omvat, waaronder de beschikbare wijkagenten. Een overzicht van deze sterkteverdeling is in de bijlage opgenomen.

De veiligheidsthema's Ondernijning, Zorg en Veiligheid en Cybercrime zijn, net als in de vorige beleidsperiode, ook in dit regionaal beleidsplan met focus als beleidsprioriteiten aangemerkt. Wel hebben wij er voor gekozen om, anders dan in het vorige regionaal beleidsplan, Woninginbraken Overvallen en Straatroof (WOS) niet langer als regionaal veiligheidsthema te benoemen. Wij zien hierin echter geen reden om te komen tot een andere sterkteverdeling, omdat wij op dit thema tegemoet willen blijven komen aan de wens van veel gezagen om lokaal inzet te kunnen blijven plegen op deze misdrijven.

Op basis van het Regeerakkoord 2019-2022 is de formatie van de politie-eenheid Zeeland-West-Brabant structureel uitgebreid met 134 fte. Daarvan zijn 15 fte gelabeld aan de aanpak van de ondernijnde en zware criminaliteit en digitale expertise (DRR en DRIO). De overige 119 fte zijn ten behoeve van de basispolitiezorg verdeeld over de politiedistricten. In samenspraak met het bevoegd gezag heeft een verdere onderverdeling van deze extra formatie binnen de districten plaats gevonden. Eén en ander vindt zijn weerslag in het overzicht van de sterkteverdeling.

7.3 Capaciteit en inzetbaarheid

Intussen is het zaak om kritisch te bezien op welke wijze we op de lange termijn de ontwikkelingen het hoofd kunnen bieden. In het Regeerakkoord 2019-2022 is extra capaciteit toebedeeld aan de politie dat ten goede komt aan de versterking van de politie in de wijken en ter verbetering van de opsporing. Verwacht wordt dat met deze uitbreiding zeker niet alle capaciteitsproblemen kunnen worden opgelost.

Voor een goede verwezenlijking van onze ambities en doelen is nodig dat hiervoor voldoende capaciteit beschikbaar en ook daadwerkelijk inzetbaar is. Gezien de huidige leeftijdsopbouw in het personeelsbestand van de politie-eenheid Zeeland-West-Brabant moet worden geconstateerd dat sprake is van vergrijzing. Dit heeft gevolgen voor zowel de te verwachten uitstroom, als voor de feitelijke inzetbaarheid van de medewerkers. De verwachte uitstroom zal daarbij waarschijnlijk niet volledig worden gecompenseerd door de te verwachten instroom en ook de feitelijke inzetbaarheid wordt negatief beïnvloed door de leeftijdsopbouw.

De feitelijke inzetbaarheid werd bovendien negatief beïnvloed door het betrekkelijk groot aantal aspiranten bij de eenheid Zeeland-West-Brabant die, ondanks dat zij vanwege het volgen van hun opleiding beperkt inzetbaar waren, volledig meetelden in de operationele sterkte. De formatie van de aspiranten wordt op termijn volledig overgeheveld naar de Politieacademie. Dit is voor een deel al gecompenseerd met bovengenoemde structurele uitbreiding van 134 formatieplaatsen voor volledig inzetbare medewerkers.

Gezien bovenstaande ontwikkeling zal meer ingezet gaan worden op een intensievere samenwerking tussen de veiligheidspartners en zal het antwoord op gerezen problemen vaker gezocht moeten worden in een "slimmer" optreden dan in meer capaciteit. Ook zal de politie zich hierbij moeten ontwikkelen naar een flexibeler organisatie die nog beter kan anticiperen op de (lokale) behoeften.

Uit de consultatie van de gemeenteraden is gebleken dat er een grote mate van zorg is er bij nagenoeg alle gemeenteraden over het gebrek aan capaciteit bij de politie om daadwerkelijk adequaat invulling te geven aan de regionale en lokale veiligheidsthema's. Deze zorg bestaat ook over de zichtbaarheid van de politie in de wijken. Daar waar de inzet van de politie ten gevolge van ontbrekende capaciteit onder druk komt te staan verwachten de gemeenteraden een actieve houding van de gezagen naar de Minister van Justitie en Veiligheid voor het beschikbaar komen van de benodigde capaciteit. Het Regionaal Beleidsplan 2019-2022 bevat op dit onderdeel dan ook een duidelijke opdracht en mandaat aan het gezag.

7.4 Governance

De basis voor een goed resultaat ligt vaak in een goede samenwerking tussen de verschillende veiligheidspartners. In het Regionaal Beleidsplan 2015-2018 is voor die samenwerking een bestuursmodel (governance) ontwikkeld. Hierbij is gekozen voor een duidelijk "bottom-up" model, waarbij een wisselwerking dient plaats te vinden tussen enerzijds de districten en anderzijds de, voor de verschillende veiligheidsthema's, ingestelde bestuurlijke commissies. Dit model heeft op een aantal terreinen zijn meerwaarde aangetoond. In dit regionaal beleidskader worden echter andere prioriteiten en accenten gelegd. Dit heeft vanzelfsprekend gevolgen voor de samenwerking tussen de veiligheidspartners en het sturingsmodel dat daarbij wordt gehanteerd. Bij de vaststelling van dit regionaal beleidsplan zal dan ook een herijking van de governance plaatsvinden, waarbij ook hier geldt dat er aan de hand van de nieuwe veiligheidsthema's meer focus zal worden aangebracht.

8. Monitoring

Er is veel waardering voor de wijze waarop de jaarverslagen van het Regionaal Beleidsplan 2015-2018 tot stand zijn gekomen. Vooral de tussentijdse wijzingen zoals deze door de Commissie Integrale Veiligheid zijn doorgevoerd hebben geleid tot een integrale verslaglegging op districtsniveau en tot een eenvoudiger en minder bureaucratische verantwoording.

Het Regionaal Beleidsplan 2019-2022 brengt meer focus en verdieping aan in de veiligheidsthema's. Dit betekent dat gezocht moet worden naar een nieuwe manier van monitoring die meer gericht is op inhoud en minder op een cijfermatige verantwoording.

Door de Verbrede Driehoek zal, in overleg met het Veiligheidscollege, de actualiteit van het regionaal beleidsplan tegen het licht worden gehouden. In een snel veranderende maatschappij dient de vinger aan de pols te worden gehouden bij de prioriteiten die worden gesteld bij de handhaving van deze veiligheid. Halverwege de raadsperiode zal nadrukkelijk worden afgewogen of bijstelling van de regionale prioriteiten vereist is.

Bijlage Inrichting Organogram en formatie Zeeland-West-Brabant

	Huidige situatie	Uitruil aspiranten voor wijk & ondernijning + digi.-opsporing	Omwisseling TGO	Wordt
	Formate excl.aspiranten	Restant Aspiranten in ZWB	Verbetering TGO	Aangepaste formate (incl verbetering GCP & TGO) excl. aspiranten
Staf reg. eenheid (ZB) Afdeling Politieprofessie (ZB)	13,0			
Staf regionale eenheid (ZB)	83,9			
Zeeland				
Basisteam Walcheren totaal	116,8	19,7		127,1
waarvan wijkagenten (incl. thematisch en experts) BT Walcheren	19,0			22,0
Basisteam Zeeuws-Vlaanderen totaal	111,8	19,0		121,8
waarvan wijkagenten (incl. thematisch en experts) BT Zeeuws Vlaanderen	17,0			20,0
Basisteam Oosterscheldebekken totaal	114,8	19,0		124,8
waarvan wijkagenten (incl. thematisch en experts) BT Oosterscheldebekken	21,5			26,5
Districtresearche Zeeland totaal	63,1		-8,7	54,4
Totaal BT's district Zeeland (excl DR)	343,4	57,7		373,7
Basisteam Bergen op Zoom totaal	110,8	19,0		120,3
waarvan wijkagenten (incl. thematisch en experts) BT Bergen op Zoom	28,0			31,0
Basisteam Roosendaal totaal	141,0	24,9		153,5
waarvan wijkagenten (incl. thematisch en experts) BT Roosendaal	33,0			36,0
Districtresearche De Markiezzaten totaal	63,1		-8,5	54,6
Totaal BT's district de Markiezzaten (excl DR)	251,8	44,0		274,8
Basisteam Weerijds totaal	116,8	20,3		125,3
waarvan wijkagenten (incl. thematisch en experts) BT Weerijds	28,0			30,0
Basisteam Markdal totaal	127,9	22,3		137,3
waarvan wijkagenten (incl. thematisch en experts) BT Markdal	24,0			26,0
Basisteam Dongemond	97,7	17,1		104,9
waarvan wijkagenten (incl. thematisch en experts) BT Dongemond	31,0			35,2
Districtresearche De Baronie	87,1		-13,0	74,1
Totaal BT's districts de Baronie (excl DR)	342,4	59,7		373,7
Basisteam Tilburg-Centrum totaal	112,8	19,7		123,1
waarvan wijkagenten (incl. thematisch en experts) BT Tilburg-Centrum	24,0			26,0
Basisteam Leijdal totaal	86,6	15,7		94,9
waarvan wijkagenten (incl. thematisch en experts) BT Leijdal	21,0			22,0
Basisteam Groene Beemden totaal	81,6	13,8		88,8
waarvan wijkagenten (incl. thematisch en experts) Groene Beemden BT	20,0			21,0
Basisteam Langstraat totaal	95,7	16,4		104,3
waarvan wijkagenten (incl. thematisch en experts) BT Langstraat	25,0			26,0
Districtresearche Hart van Brabant	94,1		-14,4	79,7
Totaal BT's district Hart van Brabant (excl DR)	376,7	65,6		411,1
subtotalen BT's + TGO aanpassingen DR	1314,3	227,0	-44,6	1.388,7

	Formate excl.aspiranten	Formate aspiranten	Verbetering ondermijning & digi opsporing	Restant aspiranten in ZWB	Verbetering TGO	Aangepaste formate (incl. verbetering ondermijning, digi opsporing & TGO) excl. aspiranten
DRR	Afdeling Generieke Opsporing (ZB)	4,0		0,0	44,6	185,6
	Afdeling Thematische Opsporing (ZB)	1,0	10,0	0,0		100,0
	Afdeling Vreemdeilingenpofite (ZB)	3,0		1,0		
	Totaal DRR	8,0	10,0	1,0	44,6	352,1
DRIO	Afdeling Regionale Informatie (ZB)	2,0		0,0		
	Afdeling Informatieknooppunten (ZB)	5,0	5,0	0,0		78,0
	Afdeling Analyse en Onderzoek (ZB)	1,0		0,0		
	Totaal DRIO	8,0	5,0	0,0		169,0
DROS	Afd. Regionale Conflict- en Crisisbeheersing (ZB)	1,0		1,0		
	Afdeling Infrastructuur (ZB)	3,0		3,0		
	Afdeling Arrestantenaken (ZB)	3,0		3,0		
	Afdeling Regionale Coördinatetaken (ZB)	1,0		1,0		
	Totaal DROS	8,0	15,0	8,0	44,6	792,6
	subtotalen Ondermijning + Dig. Opsporing + TGO	24,0		9,0		
		733,0				
Eenheid Zeeland- West- Brabant		370,0	134,0	236,0	0,0	